

Záměnnost smíšených derivací: $\frac{\partial^2 z}{\partial x \partial y} = \frac{\partial^2 z}{\partial y \partial x}$ (jsou-li všechny 2. derivace spojité)

Účinnost tepelného stroje: $\eta = \frac{T_2 - T_1}{T_2}$

log(x)/y —

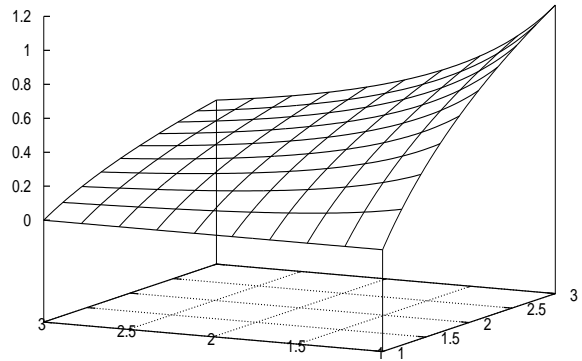
1. – Totální diferenciál

Platí

$$dz = \frac{1}{xy} dx - \frac{\ln x}{y^2} dy.$$

Existuje funkce $z(x,y)$ taková, že dz je úplným (totálním) diferenciálem této funkce?

($\hat{h}/x \text{ u} \eta = z$) – ome

2. – Geotermální elektrárna

Geotermální elektrárna využívá teplo ve velké hloubce pod povrchem, kam se pomocí vrtů vstřikuje voda a vzniklá pára pohání turbínu. Předpokládejte, že z podzemí o teplotě 250 °C se odebírá 2 GJ energie ve formě tepla za hodinu a že elektrárna používá ke chlazení řeku o teplotě vody 15 °C. Vypočtete teoretický maximální výkon elektrárny z hlediska termodynamiky (pro vratně pracující stroj mezi tepelnými zásobníky o uvedené teplotě).

250 K

Entropie – přehled

$S = S(T, V):$	$S(T_2, V) = S(T_1, V) + \int_{T_1}^{T_2} \frac{C_V}{T} dT$	[V]
	$S(T, V_2) = S(T, V_1) + \int_{V_1}^{V_2} \left(\frac{\partial p}{\partial T} \right)_V dV$	[T]
$S = S(T, p):$	$S(T_2, p) = S(T_1, p) + \int_{T_1}^{T_2} \frac{C_p}{T} dT$	[p]
	$S(T, p_2) = S(T, p_1) - \int_{p_1}^{p_2} \left(\frac{\partial V}{\partial T} \right)_p dp$	[T]
Vratný fázový přechod:	$\Delta_{\text{fáz}} S = \frac{\Delta_{\text{fáz}} H}{T}$	[T, p]
Ideální směs:	$S_m = \sum_i x_i S_{m,i}^\bullet - R \sum_i x_i \ln x_i$	
Třetí věta:	$S = 0$	(krystal $T = 0$)
Debye:	$C_p(T) = \text{konst} \cdot T^3$	($T < 15 \text{ K}$)

3. Entropie

Jeden mol ideálního plynu ($\kappa = 1,4$) expandoval adiabaticky vratně ze stavu $T_1 = 300 \text{ K}$, $p_1 = 200 \text{ kPa}$ na teplotu $T_2 = 250 \text{ K}$. Určete změnu entropie tohoto plynu.

4. Entropie $S(T)$ [p]

Vypočítejte změnu entropie 42 g oxidu uhelnatého při izobarickém ohřevu z 0°C na 300°C . $C_{pm}^\circ(\text{CO}) = 29 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$.

1-K 1 2,28

5. Entropie $S(V)$ [T]

Vypočítejte změnu entropie jednoho molu ideálního plynu při izotermické expanzi za teploty 300 K z objemu 200 cm^3 na objem 15 dm^3 .

1/1 6,98

6. +Entropie

Vypočítejte změnu entropie, která doprovází zahřátí 1 mol H_2S (g) z teploty 50°C na teplotu 100°C za konstantního objemu (počáteční tlak je $p=101,3 \text{ kPa}$) a následující izotermickou expanzi do stavu, kterému odpovídá tlak $101,3 \text{ kPa}$. $C_{pm}/(\text{J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}) = 30 + 13,8 \cdot 10^{-3}(T/\text{K})$.

1-K 1 10,9

7. Směšovací entropie

Vypočítejte molární entropii systému, který obsahuje 0,2 mol kyslíku a 0,8 mol dusíku při teplotě 25°C a při tlacích: **a)** $101,3 \text{ kPa}$, **b)** 200 kPa .

Absolutní entropie čistých látek při 25°C a tlaku $101,3 \text{ kPa}$ jsou:

$S_{\text{O}_2} = 205,029 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$, $S_{\text{N}_2} = 191,481 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$.

1/1 01,2761 'K/1 98,661

8. Směšovací Gibbsova energie

Jakou energii je nutno minimálně dodat na rozdělení 1 m^3 vzduchu na kyslík a dusík? Teplota je 300 K a tlak 1 bar .

1 09

9. Entropie tání

Entalpie tání ledu je $333,55 \text{ kJ/kg}$. Jaká je molární entropie tání ledu?

1-[om 1-K 1 00,22

10. Entropie při nevratném ději

Do bazénu o objemu 27 m^3 a teplotě vody 15°C nalili zhyčkaní majitelé 3 m^3 vody o teplotě 65°C . Jak se změnila entropie vody po smíchání? Tepelná kapacita vody je $4,2 \text{ J K}^{-1} \text{ g}^{-1}$.

1-K 1 1521

11. Modifikační přeměna

Normální teplota přeměny krystalických modifikací červeného selenu (Se_8) je 125°C . Entropie modifikace α při teplotě 125°C je $30,93 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$, entropie druhé modifikace β je $41,96 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$. Za předpokladu, že rozdíl těchto entropií je nezávislý na teplotě (aproximace), vypočítejte ΔG pro přechod 1 molu selenu z modifikace α na β při 25°C . Která forma je stabilnější při 25°C ?

$$\Delta G(\alpha \rightarrow \beta, 25^\circ\text{C}) = 1103 \text{ J/mol} \leftarrow \alpha$$

